

juliol-agost 1979

SERRA D'OR

CATALUNYA I LA TELEVISIÓ

Joan-Anton Benach i Xavier Febrés

ENTORN DE TXÈKHOV

Joaquim Molas, Xavier Fàbregas i Joaquim Vilà

PRESENCIA DE MAURICI SERRAHIMA

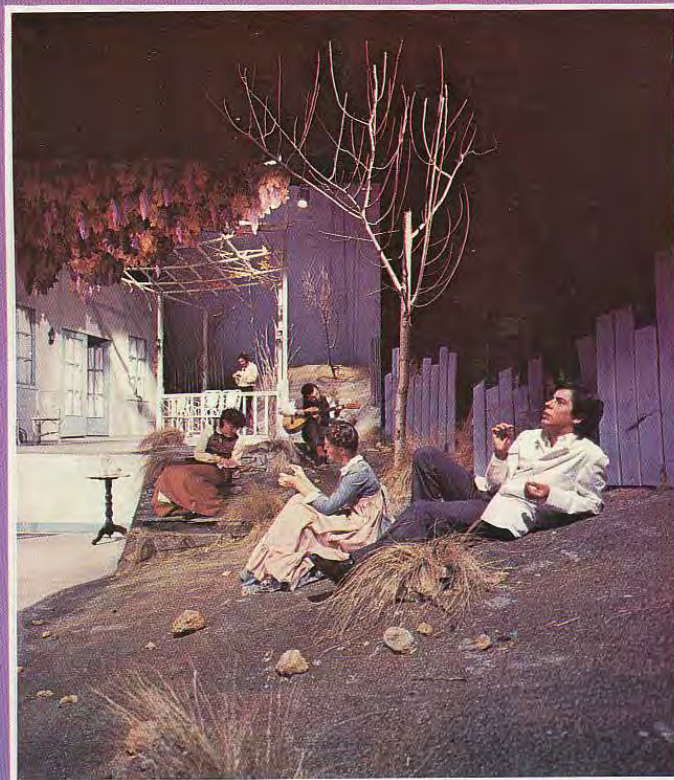
Maria-Aurèlia Capmany, Alexandre Cirici i
Miquel Roca i Junyent

NIT D'ESGLAI

conte d'Anton Txèkhov

1938, UNA CONVERSA AMB BERGAMÍN

text de Maurici Serrahima

passar el dia, empènyer l'any

política valenciana

Per a un lector meu que no sigui alhora «paisà» —del País Valencià, i residint-hi—, probablement les ràpides i suaus consideracions que em propongo de fer en aquesta nota li semblaran, si més no, «xocants». De fet, i la cosa no és d'ara, la «política valenciana» mai no ha obtingut massa atenció en la premsa anomenada «nacional». Tot i que representem un percentatge bastant notable en la demografia, en l'economia, i potser en la cultura, de l'Estat espanyol, no hi comptem per a res: ni tan sols com a notícia. Només sortim als titulars dels diaris forasters quan hem sofert una catàstrofe climatològica, o hem protagonitzat un crim pintoresc, o es crispa una mica el sector hortofructícola, i encara no sempre. La situació actual, posem per cas, a penes ha transcendit a un nivell de reflexió general —«madrileny», no ens hem pas d'enganyar—, si no són les anècdotes sorprenents de la ultradreta agressiva, que algun setmanari ha recollit. La «violència valenciana», en efecte, mereixia aquesta denúncia, però no crec que ningú en faci cas, ni sobretot als organismes oficials encarregats de preservar l'ordre públic. Ha estat i és una «violència» poc dramàtica fins ara, i els governadors civils d'UCD l'han tolerada capciosament. Per exemple, si quatre gitans s'embarquen en una *reyerta* ells amb ells o amb algun paio, la força pública hi intervé de seguida; si uns centenars o unes dotzenes de persones arriben a pegar-se per una qüestió de banderes, l'autoritat emanaada del president Suárez s'absté de mitigar el conflicte. Per què? Ah!

L'excusa de les banderes ha tingut, últimament, una curiosa sèrie de peripècies: explosius en els domicilis del president del Consell Preautonòmic i de l'alcalde de València, i temptatives de mortificació física significativament dirigides contra uns edils socialistes que presidien una processó. L'episodi és divertit. Un alcalde socialista i fins i tot un nét de don Vicent Blasco Ibàñez van tenir la còmica veuïtat de presidir una processó de la Mare de Déu dels Desemparats. «¿Qué hace una chica como tú en un sitio como éste?», seria la pregunta a base d'un tòpic de moda. I l'«ordinario del lugar» —«eminentissime atque reverendis-

sime Domine!»— pogué contemplar la contradicció. El protocol urbà potser suggeria que un socialista —no sé si «creient»—, en la posició d'alcalde, fes acte de presència: un escèptic qualsevol trau la conclusió que, amb aquesta combinació, la Mare de Déu dels Desemparats, no solament és de dreta, que utilitàriament ho és, sinó una electora de la UCD, més en concret. La manipulació de les marededéus demana una investigació detallada. Ignoro, quan escric açò, si el prelat de l'Arxidiòcesi ho ha arribat a comprendre.

Però això no és tot. L'1 de Maig, a València, i a tot arreu del País Valencià, una gent, una multitud, bàsicament la classe obrera, va fer la seva manifestació. I va ser una manifestació de classe —si es vol, gramscianament, de «classes populars»—, amb tota mena de banderoles, roges, roges i negres, negres, republicanes, quadribarrades, amb moltes quadribarrades. La dreta organitzà de seguida una rèplica. Hi tenia el seu dret. Era una manifestació «anticatalanista», teòricament. En proclamar-se així, convertia en «catalanista» tota l'esquerra regional: una esquerra que ni és catalanista ni res, ni tan sols valencianista. El *quid pro quo* fa una certa gràcia: els catalanistes, al País Valencià, som quatre gats. I som d'esquerra. Però l'esquerra contra la qual la dreta muntà l'espectacle amb prou feines es defineix com a «valencianista». La dreta visceralment espanyolista s'hi abocà. Eren les «ties Maries» de l'Horta, les senyores burgeses, els fallers encara obnubilats per les Juntes Centrals del franquisme, i una quantitat enorme d'habitants de la ciutat de València que no entenen que el País Valencià comença molt al Sud i acaba molt al Nord, i que se'n foten de la seva bandereta municipal: molt respectable, en tant que municipal, és clar. A Sueca en tenim una altra.

Una oportunitat de clarificació podria ser un plantejament seriós, «erudit». Però «ells» no en volen saber res. La divertida sucursal de Fraga, abans de la manifestació «blavera», va fotre un comunicat en el qual es deia que la «senyera-amb-el-blau» procedia de Jaume I. Jo m'atreviria, des d'ací, a

advertir al senyor Fraga que és molt perillós fer el ridícul: una clientela d'analfabets no és rendable. La UCD, ambigua, i nacionalitàriament desperdigada, ha decidit, per pur «presidencialisme», optar per la «blaveria». Mal decidit. A partir d'ara, la UCD, conglomerat d'interessos econòmics gloriosos, ja sabem què pensa i què pensa fer: apoderar-se del Consell Preautonòmic, i no exactament perquè sigui autonòmic. I l'esquerra, majoritària en vots, ho consentirà. Si jo fos Vázquez Montalbán, ara m'aprofitaria d'un cuplet arcaic. Aquell de: «Negra, negra consentida, ¿quié te quiere a ti?» L'esquerra, al País Valencià, és «consentida». I, «negra de mi vida», ¿com podria jo oblidar-la? Ja ho sé: és una «esquerreta» mediocre, trista, paccional, entre el xiclet i el xupa-xups. Però no en tenim cap altra. La UCD, que ni tan sols no és «del País Valencià» o del «Reino de Valencia», sinó una pinya de cacics, i la sucursal de Madrid, i el capitalisme indígena, ocuparà el Consell.

I «ells», els antinacionalistes de sempre, els partidaris de la sucursalera, l'odiosa fauna que ens ha impedit la reconscienciació nacional, que ens boicotegen les modestes temptatives de recobriment lingüístic, que ofeguen la poca «cultura» que podem crear, «ells» tornaran a ser els amos. I en bona part, perquè l'esquerra, o les esquerres, són idiotes. Vull dir: els seus dirigents. Si un foraster espectador volgués entendre el «moment polític» actual del País Valencià, hauria de reconèixer que l'esquerra, amb tots els seus vots, és una bona merda. I no allargo les meves suspicàcies. Perquè ¿el PSOE és «esquerra»? Ho és el PC?... Jo em penso a mi mateix com un «lliberal», i me'ls trobo a la meua dreta. No vull entrar en la qüestió teòrica. Un lliberal, avui, ha de ser marxista. I resulta que el senyor González té por de Marx, i el senyor Carrillo té por de Lenin. Són burros. Però molt burros. D'aquí que l'honorable Tarradellas continuï en el poder (quin poder?), o que la preautonomia insular es mantingui entre un «pleno» d'UCD, i que el País Valencià sigui una estricta desgràcia... I acabo aquesta redacció el 20 de maig del 79. Bon dia i bon'hora. — JOAN FUSTER.